

Leestijd 6 minuten

Datum 27 mei 2017

vandaag · 6 minuten lezen

bijzondere huisdieren 153 soorten op zwarte lijst

Knuffelen met je kangoeroe? Helaas, dat kan niet meer

153 soorten huisdieren mogen vanaf deze zomer niet meer worden gehouden. De 'huisdierenlijst' is het resultaat van 25 jaar lobbyen en polderen. Maar de tegenstanders geven zich nog niet gewonnen. „We vechten tegen fundamentalisten.”

PETER GROENENDIJK

ROTTERDAM

Op een oude manege in Elst woont Helma van Dijk met haar geliefde dieren: twintig kangoeroes en walibi's. Bijzonder, inderdaad - en dat is precies wat ze er zo interessant aan vindt. „Het is een uitdaging om voor zulke dieren te zorgen." Kangoeroes zijn lieve dieren, zegt Van Dijk, die werkt als buschauffeur, en al twintig jaar tussen de dieren leeft. „Ze spelen een grote rol in mijn leven."

FOTO KOEN VERHEIJDEN

Helaas, dat mag niet meer

Waarom een mens een bizon als huisdier houdt? Folkert Hamelink (55) uit Putten denkt er even over na. „Waarom zou je géén bizon houden?" Bizon Tatanka kwam zeventien jaar geleden op zijn pad, via een dierenvriend uit Tilburg. „Hij wilde 'm ruilen tegen een tamme hooglander. Nou, dat leek me wel wat. Ik heb een paar hectare grond achter m'n huis, dan kan het best. Dat vond de rest van het dorp ook. Ik heb er nooit klachten over gehad."

Als het aan het ministerie van Economische Zaken ligt, is het houden van een bizon als huisdier binnenkort verboden. En het houden van nog 152 diersoorten die nu wél bij Nederlanders thuis leven. Van de Amerikaanse eland tot de gestreepte jakhals, van de sabelantilope tot de oostelijke grijze reuzenkangoeroe: vanaf 1 juli mogen ze niet meer worden gehouden. Voor een leek klinkt dat misschien logisch, maar de liefhebbers zijn woest. En staken hun verzet nog niet. „Het is zo godvergeten oneerlijk", zegt Ed Gubbels, secretaris van het Platform Verantwoord Huisdierenbezit (PVH), een koepel van verenigingen van dierhouders. „We zijn het doelwit van een stel fundamentalisten. En nu denken ze nog te winnen ook."

In zijn tuin van circa 1.500 vierkante meter houdt Peter Verberne onder andere stokstaartjes.

FOTO ARIE KIEVIT

De huisdierenlijst is er niet zomaar gekomen: er ging een 25 jaar durende discussie aan vooraf. Begin jaren 90 pleitten de Dierenbescherming en de Stichting AAP al voor zo'n lijst, omdat ze steeds vaker te maken kregen met huisdieren die in dramatische omstandigheden moesten leven. „Dan was de prairiehond ineens hip als huisdier, of de wasbeer“, zegt David van Genneep, destijds vrijwilliger voor Stichting AAP, inmiddels al jaren directeur. „Dan zeiden wij: over twee jaar krijgen wij ze in de opvang. Want die dieren worden groter, en vereisen heel specifieke omstandigheden. En bovendien kunnen ze ontsnappen, of besmettelijke ziektes meebrengen.“

Weerstand

De Dierenbescherming en Stichting AAP beginnen een lobby voor de huisdierenlijst en vinden al snel gehoor in de Tweede Kamer. Maar er is weerstand. „De huisdierenbranche verdient goed aan bijzondere huisdieren“, zegt Niels Dorland van de Dierenbescherming. „Als je exotische dieren houdt, heb je bijzondere bakken nodig, speciaal voer... Mensen hebben hun halve huis er vol mee staan, joh. En de sector wilde die inkomsten natuurlijk niet missen. Dus die begon een felle anti-lobby.“

„Natúúrlijk waren wij tegen“, zegt adjunct-secretaris Gerrit Hofstra van Dibevo, de belangenvereniging voor de huisdierensector. „Het hele idee van verboden soorten keuren wij af. Zeker, er worden dieren verwaarloosd, maar echt niet alleen de bijzondere. Ik denk dat de gemiddelde tapir in Nederland het beter heeft dan het gemiddelde konijn.“ Ook het Platform Verantwoord Huisdierenbezit verzet zich fel. Ze moeten wel, zegt Ed Gubbels: „Die dierenlobby

liep met elk incident naar de Kamer en de pers, en deed alsof de wereld verging. Ze zeiden: de slavernij is afgeschaft, nu de dierenhouderij nog. Dan ben je in mijn ogen emotioneel gestoord. Maar ze hadden heel goede ingangen in Den Haag."

Steeds opnieuw komt de huisdierenlijst (officieel: de Positieflijst) op de politieke agenda, maar steeds opnieuw wordt de invoering uitgesteld. AAP-directeur Van Genneep: „Ik heb er heel wat ministers persoonlijk op aangesproken. Ze vonden het persoonlijk altijd een prima idee, maar zeiden: hier laten we natuurlijk geen kabinet op vallen. De huisdierensector heeft goede contacten bij het CDA, die partij is altijd fel tegen geweest. En die leverde de afgelopen 25 jaar vaak de minister van Landbouw. Dan waren we weer vier jaar verder."

Het is zo onzinnig en arbitrair. Het damhert mag je nog wel houden, maar het Perzisch damhert niet

De situatie verandert pas echt in 2012, als het CDA buiten het kabinet valt, landbouw onder het ministerie van Economische Zaken valt en PvdA-staatssecretaris Sharon Dijksma de kwestie onder haar hoede krijgt. Gubbels: „We kregen te maken met ambtenaren die sympathiseren met de Stichting AAP en met Dijksma, die die lijst er gewoon doorheen wilde drukken. Ik noem het overheidsterreur: voor ons hadden die ambtenaren geen tijd, maar ze spraken wel uitgebreid met de anti-dierenhouderijfundamentalisten. Natuurlijk zijn er mafkezen die denken dat een wasbeerhond een knuffelbeest is, maar pak die lui dan aan. Niet de goedwillenden."

Dijksma probeert een oplossing te vinden met de Positieflijst Expert Commissie (PEC). Daarin moeten de strijdende partijen gezamenlijk tot een voorstel komen. Vele tientallen keren komen ze bijeen in een zaaltje van de Universiteit Wageningen. Urenlang discussiërend over de vraag of de Chinese waterree nu wel of geen geschikt huisdier is, en de grote dingo, en de hamerkopvleerhond.

Hofstra is namens Dibevo een van de zes vaste leden. „Daar zaten wij dan, als principiële tegenstanders van zo'n lijst, tegenover mensen die eigenlijk vinden dat geen enkel dier als huisdier mag worden gehouden. Ja, kom dan maar eens op één lijn." Van Genneep: „Het waren lange sessies, en er vielen soms harde woorden. Er zaten totaal verschillende visies aan tafel. Maar wel met het doel om een gezamenlijk standpunt te vinden. Het poldermodel bij uitstek."

Na drie jaar discussiëren lukt dat uiteindelijk toch. Dan ligt de 'positieflijst' op tafel, een lijst met 120 geschikte huisdieren, en daarnaast een tweede lijst met 153 andere soorten die in principe niet meer gehouden mogen worden. AAP-directeur Van Genneep: „Het is een compromislijst geworden. De degoe vind ik bijvoorbeeld echt ongeschikt als huisdier, maar hij kwam toch op de positieflijst. En er is mogelijkheid tot ontheffing: als je écht kunt aantonen dat je in staat bent zo'n dier te houden, dan mag het. Dat hoort bij polderen, dan moet je dingen slikken."

Onzinnig

Na een kwarteeuw lobbyen en discussiëren denkt het ministerie eindelijk een oplossing te hebben. Maar dan besluit een van de polderpartijen, het Platform Verantwoord Huisdierenbezit, zich er toch van af te keren. „Wij hebben vanaf het begin gezegd: we blijven tegen het hele idee van zo'n lijst", zegt secretaris Gubbels. „Het is zo onzinnig en arbitrair. Het damhert mag je nog wel houden, maar het Perzisch damhert niet." Andere partijen zijn woest vanwege de actie. Van

Gennep: „Ik vind het niet kunnen. Je zit jaren aan tafel, en dan zeg je aan het eind van de rit: nee, we zien het toch niet zitten. Ik zou me kapot schamen.”

De PVH maakt de zaak aanhangig bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBB). Dat oordeelt op 28 maart van dit jaar dat een eerdere versie van de lijst - die uit 2015 - op onjuiste gronden is samengesteld. Voor de dierenhouders, en ook voor de vereniging van dierspecialisten, kan dat maar één ding betekenen: het verbod per 1 juli gaat van tafel. Gubbels: „Het is zo oneerlijk dat een clubje fundamentalisten zoveel mensen hun plezier kan afpakken. Wij hebben altijd gezegd: we willen meepraten over voorwaarden om dieren te houden, maar een verbod pikken we niet. En dat willen ze nu tóch doordrukken.”

Het polderen is mislukt, de partijen liggen weer net zo overhoop als in de jaren vóór het overleg. Het PVH heeft een klacht ingediend tegen de staatssecretaris en de ambtenaren, de sector kondigt stappen aan als de lijst toch wordt ingevoerd. Het ministerie van Economische Zaken laat weten de door de uitspraak ontstane situatie te bestuderen. Alle betrokkenen balen van de situatie. „Daar hebben we dan jaren voor om de tafel gezeten”, zegt Van Gennep.

Vanuit zijn hoeve in Putten slaat Folkert Hamelink het schouderophalend gade. Van zijn bizon Tatanka heeft hij een paar maanden geleden afscheid genomen, geruild tegen een ander rund. „Maar ik snap niet waar al die mensen zich druk om maken. Ik had de ruimte, ik had de kennis. Wat is dan het probleem? Ik denk dat weinig dieren in Nederland zo gelukkig zijn geweest als Tatanka.”

Stokstaartjes

'Ik begrijp het idee van dieren verbieden niet'

Nederland telt enkele duizenden liefhebbers die een dier hebben dat nu op de verboden lijst komt. Peter Verberne uit Zuid-Beijerland is een van hen. Rond zijn woning ligt een kleine dierentuin, met onder meer stokstaartjes. „Ik wil ze dichtbij me hebben”, zegt hij. „Ze zijn intelligent, mooi en interessant. Ik heb ze niet om ermee te knuffelen, ik geniet ervan om ze te verzorgen en naar ze te kijken.”

Maar de stokstaartjes staan op de gewraakte lijst. Als die van kracht wordt, mag hij zijn levende dieren wel houden, maar geen nieuwe meer nemen - en ze ook niet meer laten voortplanten. Tenzij hij ontheffing krijgt, maar dat is aan zeer strikte voorwaarden gebonden. „Ik begrijp het hele idee van diersoorten verbieden niet. Voorwaarden stellen is goed, maar dan aan alle mensen die dieren houden, ook bijvoorbeeld konijnen. Ik zeg gekscherend altijd: je kunt alles houden, zelfs een walvis - als je maar een oceaan hebt. Denken in voorwaarden is beter dan in soorten. Ik heb de ruimte, de middelen en de kennis om goed voor mijn stokstaartjes te zorgen. Ik ben mede vanwege mijn wens om stokstaartjes te houden, zelfs verhuisd. Dat heb ik ervoor over. Wat ik ga doen als die lijst er echt komt? Dat weet ik niet. Ik wil er niet aan denken dat ik afscheid van ze moet nemen.”

